INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SILVICULTURĂ "Marin Drăcea"

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

PLAN DE CONSERVARE „AFTER-LIFE"

LIFE 13 NAT/ RO / 001154 FOR BEAR

„Conservarea populaţiei de urs brun (Ursus arctos) din România"

LIFE 13 NAT/ RO / 001154 FOR BEAR

„Conservarea populaţiei de urs brun (Ursus arctos) din România"

BRAŞOV
Februarie 2022

Conţinutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziţia oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociaţi: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ŞI PĂDURILOR, Fundaţia Carpaţi

Proiect finanţat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

PLAN DE CONSERVARE „AFTER-LIFE”

LIFE+ Natura

LIFE FOR BEAR

„Conservarea populaţiei de urs brun (Ursus arctos) din România”

Project Data

Project location	National level for some actions, Implementation area: Brasov-Prahova Valley Area
Project start date:	01.10.2014
Project end date:	**31.12.2021**
Total budget	1.567.512 €
EU contribution:	1.115.911 €
(%) of eligible costs	71.19 % of total eligible budget

Beneficiary data

Name Beneficiary	INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE DEZVOLTARE ÎN SILVICULTURĂ MARIN DRĂCEA S.C.D.E.P. BRAŞOV (fostul Institut de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) – Stațiunea Brașov)
Contact person	Mr. Ramon JURJ
Postal address	13, Closca Street, code 500400, Brasov, Romania
Telephone	+40-268-419936
Fax:	+40-268-415338
E-mail	ramon@icaswildlife.ro
Project Website	http://www.lifeforbear.ro

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

Contents

1. Responsabili pentru implementarea planului de conservare “AFTER- LIFE” în perioada 2022-2027 3
2. Abrevieri 4
3. Obiectivele proiectului LIFE FOR BEAR 5
4. Importanța proiectului LIFE FOR BEAR 5
5. Ursul în contextual actual din România și Europa 6
6. Plan de conservare “AFTER- LIFE” pentru perioada 2022-2027 10
7. Concluzii 20

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

1. Responsabili pentru implementarea planului de conservare "AFTER-LIFE" în perioada 2022-2027

Beneficiar coordonator

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură 'Marin Drăcea' – Stațiunea Brașov	Municipiul Brașov,BV Str. Cloșca, nr. 13

Beneficiari asociați

Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor	Bucureşti , B Bvd. Libertăţii nr. 12, Sector 5,
Regia Publică Locală a Pădurilor Kronstadt R.A.	Municipiul Brașov, BV Str. Panseluțelor, nr.23
Ocolul Silvic al Orașului Râșnov	Oraș Râșnov, BV Str. Republicii, nr. 13
Administrația Parcului Natural Bucegi – RNP Romsilva R.A.	Comuna Moroeni, DB Str. Principală, Nr. 71
Fundația Carpați	Municipiul Brașov, BV Str. Lungă, nr. 167

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

2. Abrevieri

MMAP – Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor

INCDS – Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea – Stațiunea Brașov

RPLP- Regia Publică Locală A Pădurilor Kronstadt RA

PNB – Administrația Parcului Natural Bucegi – RNP – ROMSILVA RA

OSR – Ocolul Silvic al Orașului Râșnov

FC – Fundația Carpați

POIM – IPA Urs/2021-2023: Proiect ”Implementarea planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România”, având cod SMIS 136899, finanțat de Ministerul Fondurilor Europene - Fonduri Structurale POIM Proiectul este implementat de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, INCDS Marin Drăcea, R.N.P. Romsilva și R.P.L.P. Kronștadt R.A în perioada 2021-2023

POIM – Carpasit/2020-2022: Proiect ”Elaborarea planurilor de management pentru siturile de importanță comunitară ROSCI 0042 Codru Moma, ROSCI 0055 Dealul Cetății Lempeș - Mlaștina Hărman, ROSCI 0170 Pădurea și mlaștinile eutrofe de la Prejmer, ROSCI 0195 Piatra Mare și ROSCI 0207 Postăvarul”- finanțat de Ministerul Fondurilor Europene - Fonduri Structurale POIM Proiectul este implementat de Fundația Carpați în perioada 2020-2022.

PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității: Planul Național de Redresare și Rezilienență- Partea II, Pilonul I – Componenta 2

AFM – Administrația fondului pentru mediu

APIA – Agenția de plăți și intervenții pentru agricultură

Ordonanța 81/2021: - ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 81 din 21 iulie 2021privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

ORDIN Nr. 1415/2021: ORDIN nr. 1.415 din 11 august 2021pentru aprobarea tarifelor standard privind intervenția imediată asupra exemplarelor de urs care acționează în intravilanul localităților, precum și a cuantumului și a modalității de acordare a costurilor de întreținere a puilor de urs relocați

OUG nr. 57/2007: Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 49/2011

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

3. Obiectivele proiectului LIFE FOR BEAR

- Reactualizarea planului de management a populaţiei de urs din România în contextul dezvoltării socio-economice.
- Îmbunătăţirea stării de conservare a populaţiei de urs brun din zona de conflict Braşov-Valea Prahovei.
- Optimizarea managementului deşeurilor menajere, pentru reducerea conflictelor om-urs în zona Braşov-Valea Prahovei
- Transferul unor tehnici de bune practici către factorii de interes în conservarea şi managementul populaţiei de urs brun.
- Îmbunătăţirea atitudinii grupurilor de interese locale şi naţionale cu privire la conservarea populaţiei de urs brun şi promovarea siturilor Natura 2000.

4. Importanța proiectului LIFE FOR BEAR

Proiectul LIFE FOR BEAR aduce, în plus faţă de ceea ce s-a aplicat până în prezent, un management complex al conflictelor urs-om, prin testarea de noi metode, îmbunătăţirea celor aplicate anterior, respectiv optimizarea soluţiilor.

Rezultatele vor conduce la găsirea celor mai eficiente mijloace de reducere a impactului negativ al dezvoltării urbane asupra conservării populaţiei de urs, respectiv a îmbunătăţirii educaţiei maselor privind protejarea acestei specii, cu efect maximal asupra tuturor habitatelor şi speciilor din zonă.

Proiectul pune baza formării unor echipe de specialiști în domeniul cinegetic la nivel național, care să intervină în cazurile de soluționare a conflictelor om-urs (capturări, relocări, salvări urși din capcane neautorizate, eliberări din zone captive, etc.).

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ŞI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

5. Ursul în contextul actual din România și Europa

Specia urs brun (*Ursus arctos arctos*) este inclusă în Anexa II a Directivei Habitate, respectiv Anexa 3 a OUG nr. 57/2007, care include specii de faună și floră sălbatică de interes comunitar, a căror conservare necesită declararea de Arii Speciale de Conservare (SAC) formând Rețeaua Natura 2000. Specia este listată în Anexa IV a Directivei Habitate, respectiv Anexa 4A a OUG nr. 57/2007, ca specie de interes comunitar care necesită protecție strictă. Printre obligațiile ce decurg din Directiva Habitate se numără: menținerea stării de conservare favorabilă a populației de urs brun, monitorizarea și raportarea periodică către Comisia Europeană a stării de conservare a speciei.

De asemenea, specia *Ursus arctos* este inclusă în Anexa II (Specii de faună strict protejate) a Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979, la care România a aderat prin Legea nr. 13/1993.

În vederea asigurării regimului de protecție al speciilor de faună sălbatică de interes cinegetic, ținând cont de prevederile legislației UE și ale convențiilor internaționale din domeniul protecției naturii, *Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic*, cu modificările și completările ulterioare, impune restricții privind desfășurarea activității de vânătoare, specia *Ursus arctos* fiind inclusă în Anexa 2 a acestei legi, ca specie de interes cinegetic la care vânarea este interzisă. În vederea reducerii conflictelor om-urs și controlului populației de urs brun, în România autoritățile competente aprobă derogări de la măsurile de protecție strictă în baza prevederilor art. 16 din Directiva Habitate.

Starea de conservare - În prezent, la scară globală, în urma evaluării statutului de conservare evaluat pe baza criteriilor IUCN, ursul brun este listat ca specie neamenințată (LC - Least Concern) (McLellan și colab., 2008).

În urma evaluării stării de conservare a speciilor sălbatice și a habitatelor naturale prevăzute în Anexa IV și Anexa V la Directiva Habitate în vederea raportării către Comisia Europeană în baza art. 17 din directivă, realizată în anul 2020 pentru perioada 2013-2019, ***starea de conservare a populației de urs brun din România este favorabilă la nivelul regiunilor biogeografice alpină și continentală*** în care este răspândită specia.

Mărimea populației de urs brun din România este estimată la nivelul anului 2016 ca fiind cuprinsă în ***intervalul 6050-6640 de exemplare***, conform studiului finanțat de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului *"Studiu privind estimarea populaţiilor de carnivore mari şi pisică sălbatică din România (Ursus arctos, Canis lupus, Lynx lynx şi Felis silvestris) în vederea menţinerii într-o stare favorabilă de conservare şi pentru stabilirea numărului de exemplare din speciile strict protejate care se pot recolta în cadrul sezonului de vânătoare 2016-2017*".

Cea mai mare populație de urs din Europa se regăsește în Carpații românești (Ionescu 1999), fiind o populație stabilă (Straka *et al.* 2012) răspândită majoritar în bioregiunea alpină (Ionescu 1999). Studiile anterioare desfășurate pe exemplare de urs din România au indicat prezența unei singure populații (fără substructurare genetică) și o valoare ridicată a diversității genetice. Astfel ***populația de urs din țara noastră a înregistrat una din cele mai ridicate valori ale diversității genetice din lume*** (Cotovelea *et al.* 2013).

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

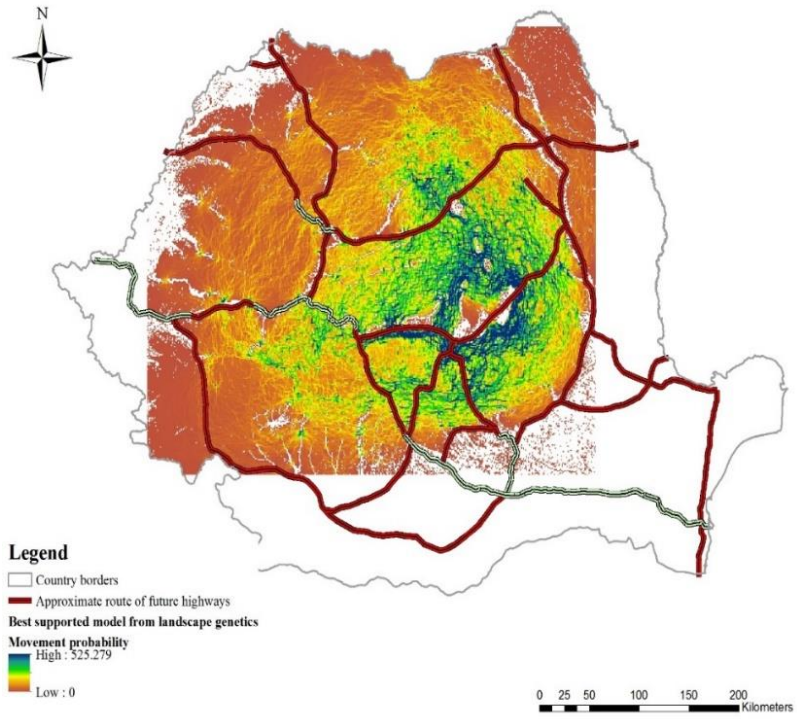

S-a constatat existența unei singure populații cu o diversitate genetică ridicată de-a lungul Carpaților din România, rezultat confirmat prin analiza bayesiană. În schimb, structura de familie a urșilor habituați reprezintă o amenințare asupra echilibrului său genetic, ***pe termen lung existând pericolul apariției de exemplare degenerate, ca urmare a consangvinizărilor*** repetate posibile (Cotovelea 2014).

O amenințare asupra structurii populaționale o reprezintă urșii habituați, aceștia manifestând un comportament care nu este natural, tolerând prezența omului în mod neobișnuit (Schwartz *et al.* 2006).

La nivel regional, populația de urs din România este parte a populației din Carpați din cele 10 populații de urs de la nivelul Europei. Populația de urs brun din Carpați este cea mai mare populație a acestei specii din Europa (exceptând Rusia), fiind estimată la aproximativ 7000 de indivizi din totalul de cca. 18000 de urși, iar dinamica mărimii acestei populații este stabilă (Boitani și colab. 2015).

Aria de distribuție a populației de urs brun din Carpați, la nivelul țărilor al căror teritoriu se suprapune peste aria de distribuție a acestei populații (România, Polonia, Serbia, Slovacia, dar exceptând Ucraina datorită lipsei informațiilor) este stabilă.

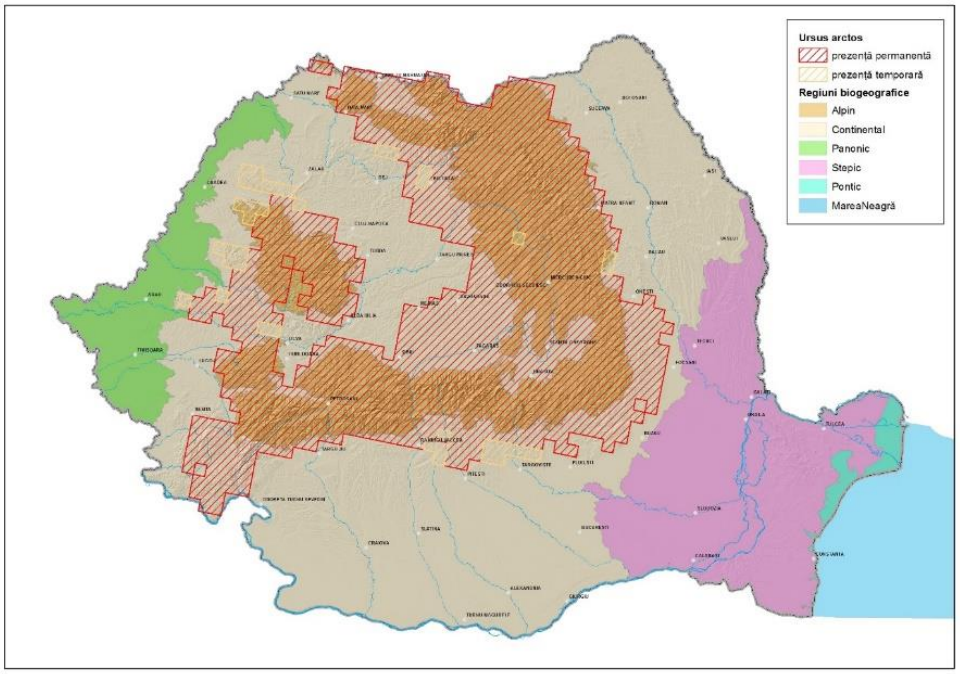

Distribuția populației de urs brun din România a fost mai mare în trecut, dar a fost redusă după cel de-al doilea război mondial, crescând încet după terminarea războiului.

Conform datelor din literatură, habitatul speciei urs în România ocupa la nivelul anilor

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

1960-1970 aproximativ 28000 de km^2 (Micu, 1998). Ca urmare a măsurilor adoptate în anul 1976, o dată cu creșterea mărimii populației înregistrată în perioada respectivă, aria de răspândire a acestei specii a crescut la 65000 km^2.

Populația de urs brun în România ocupă o zonă de peste 71850 km^2, care reprezintă aproximativ 30% din suprafața țării, la altitudini mai mari de 600 m, de-a lungul întregii suprafețe împădurite din Carpații României, 93% fiind localizată în zona de munte și 7% în zona de deal (Anon., 2005). După estimările oficiale, cea mai mare densitate se înregistrează în zona centrală și nord-estică a Carpaților, în județele Covasna, Brașov, Harghita, Bistrița, Buzău, Mureș și Neamț. La nivel local, cea mai mare densitate de urși a fost înregistrată în zona Brașov-Valea Prahovei, în masivele Bucegi, Postăvaru, Piatra Mare și Munții Baiului, unde densitatea de urși este cuprinsă între 50-60 exemplare/10.000 ha de habitat. Aici sunt incluși și urșii habituați, care intră pe domeniul public (Jurj., 2016).

Habitatele specifice ursului brun sunt pădurile de amestec din zona de deal și de munte, de întindere mare, puțin deranjate de activitatea antropică, care oferă condiții de adăpost, liniște și hrană, acestea fiind indispensabile pentru supraviețuirea speciei. Ursul este o specie omnivoră, oportunistă, cu o gamă largă de cerințe biologice în timpul ciclului de viață, fapt care poate conduce la apariția conflictelor cu omul. În contextul alterării continue a habitatului natural datorită presiunilor antropice, aceștia tind să utilizeze habitatele de calitate superioară ca resursă trofică din apropierea așezărilor umane, ceea ce conduce la amplificarea conflictului om-urs. În cadrul proiectului LIFE13 NAT/RO/001154 o activitate importantă o constituie analizarea la nivel național a calității habitatelor specifice ursului brun, având în vedere că ultima evaluare pe baza cheilor de bonitare a fost realizată în anul 2002, aceasta asigurând datele necesare pentru identificarea zonelor în care se impune implementarea de măsuri pentru conservarea habitatelor esențiale speciei.

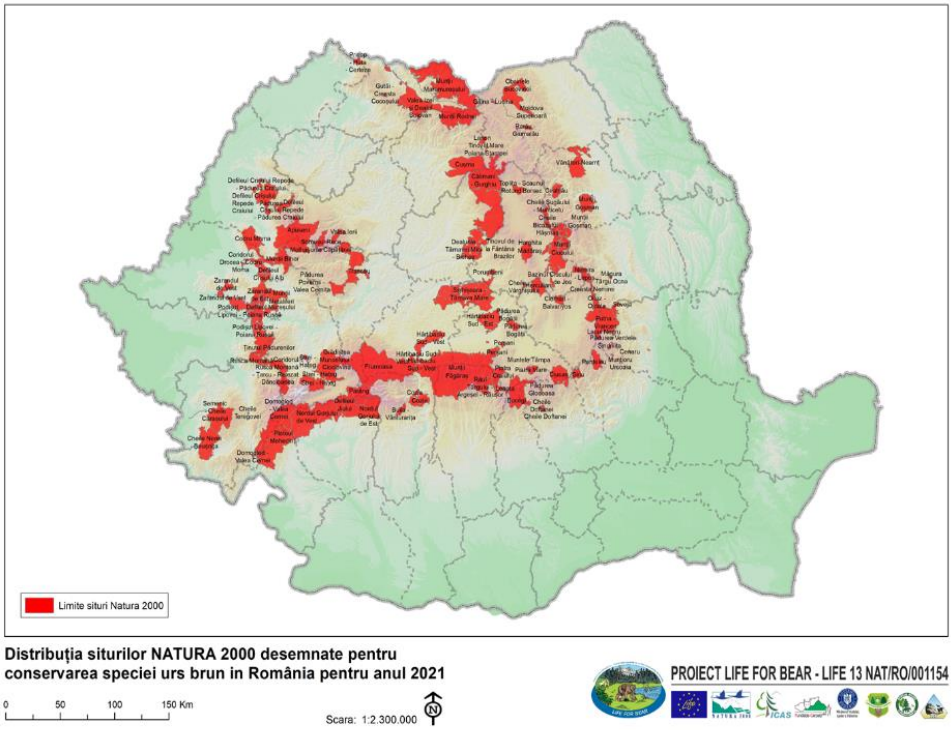

Distribuția siturilor NATURA 2000 desemnate pentru conservarea speciei urs brun in România pentru anul 2021

Conform raportului național elaborat în anul 2020 de România privind evaluarea stării de conservare a speciei pentru perioada 2013-2019, în tabelul nr. 1 sunt prezentate **presiunile și amenințările** asupra speciei la nivelul regiunilor biogeografice (alpină și continentală), și importanța acestora, stabilită pe baza opiniei experților.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

La nivelul Europei, amenințările cele mai relevante sunt: pierderea habitatului din cauza dezvoltării infrastructurii, perturbarea, nivelul scăzut de acceptare de către unele segmente ale populației din mediul rural, capacitatea redusă a instituțiilor de management, factori bio-ecologici intrinseci (de ex. populația de urs mică), mortalitatea accidentală și persecutarea ilegală. Este de așteptat ca multe dintre aceste amenințări să devină mai importante în viitor (Boitani și colab., 2015). Conform evaluării realizate în anul 2012 privind statutul, managementul și distribuția carnivorelor mari în Europa (Kaczensky și colab., 2013), prin studiul finanțat de Comisia Europeană, în cazul populației de urs brun din Carpați, la lista amenințărilor relevante se adaugă degradarea habitatului datorat activităților umane (recoltare masă lemnoasă și alte specii de plante, etc.), lipsa cunoștințelor privind populația de urs pentru întreaga arie de distribuție a acestei populații.

Tabelul nr. 1. Presiunile și amenințările asupra speciei Ursus arctos arctos și importanța acestora la nivelul regiunilor biogeografice alpină și continentală din România.

Codul și denumirea	**Nivel de importanță**			
	Regiunea biogeografică Alpină		**Regiunea biogeografică Continentală**	
	Presiune	Amenințare	Presiune	Amenințare
B06 – pășunat în pădure/zonă împădurită	L	L	L	L
D01.02 - drumuri, autostrăzi	L	L	L	L
D01.04 - linii de cale ferată, TGV	L	L	L	L
E01.01 - urbanizare continuă	M	M	M	M
E01.03 - locuire dispersată	L	L	L	L
E03.01 - depozitarea deșeurilor menajere	L	L	L	L
F03.02.03 - capturare cu capcane, otrăvire, braconaj	M	M	M	M
G01.03.02 - utilizarea vehiculelor motorizate de tip off-road	M	M	M	M
J03.01.01 - reducerea disponibilității prăzii și caracse	L	L	L	L
J03.02 - reducerea antropică a conectivității habitatului	H	M	H	H
K03.06 - conflictul cu animale domestice	M	M	M	M

L – importanță scăzută; M – importanță medie; H – importanță mare.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

6. Plan de conservare “AFTER- LIFE” pentru perioada 2022-2027

Planul de conservare “AFTER- LIFE”, a fost elaborat pentru o perioadă de 5 ani și se bazează pe 2 procese:

- Analiza internă a echipei proiectului, a punctelor forte, a punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor asupra speciei urs brun în România pe termen scurt, mediu și lung;

- Implementarea planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România, cu ajutorul proiectului cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM 2014-2020), având cod SMIS 136899. Proiectul este implementat de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, INCDS Marin Drăcea, R.N.P. Romsilva și R.P.L.P. Kronstadt R.A în perioada 08.07.2021 – 31.12.2023.

Obiectivul general al planului de conservare “AFTER- LIFE”: Conservarea pe termen lung a speciei urs brun în România fără conflicte majore cu oamenii

Pentru atingerea obiectivului propus, în urma analizei interne a echipei proiectului s-au desemnat principalele elemente care trebuie luate în calcul pentru conservarea populației de urs brun pe termen lung:

- Păstrarea principalelor caracteristici ale populației de urs brun la stadiul actual pe termen lung: statut de conservare IUCN – LC – specie neamenințată; starea de conservare (Directiva Habitate Art.17) - favorabilă; mărimea populației în jur de 6000 de exemplare; diversitate genetică ridicată; actualul areal de distribuției (71.850 km^2); impacturile (presiuni și amenințări) asupra speciei cât mai reduse.
- Acceptanța populației rurale și urbane să coexiste cu specia urs brun în zonele lor de activitate;
- Păstrarea unui nivel al conflictelor om-urs cât mai redus posibil;
- Capacitatea de suport a habitatelor naturale ale populației de urs brun să fie cel puțin constantă și să nu scadă față de cea actuală, determinată prin proiectul LIFE FOR BEAR;
- Păstrarea conectivității habitatelor naturale specifice pentru specia urs brun la nivel național;
- Aplicarea unui management al speciei urs brun diferit pe zone în funcție de interesele de conservare, sociale, culturale și economice;
- Identificarea unor surse de finanțare pentru implementarea acțiunilor prevăzute în planul național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România aprobat în anul 2018;
- Revizuirea planului actul de acțiune, în funcție de evoluția cadrului natural, social, politic și economic;
- Funcționarea mai multor echipe specializate și dotate corespunzător pentru implicații în rezolvarea unor situații conflictuale provocate de specia urs brun;
- Identificarea unor soluții viabile pentru diminuarea efectului de urși habituați pe termen mediu și lung;
- Identificarea unor surse/mecanisme de finanțare pentru aplicarea unor măsuri de menținere și îmbunătățire a ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului la nivel național;
- Armonizarea intereselor silvice și agricole cu cele de conservare a speciei urs brun pe termen lung;

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

- Identificarea unor surse/mecanisme de finanțare pentru instalarea unor sisteme de protecție (garduri electrice) a animalelor domestice, a culturilor agricole și a bunurilor materiale;
- Prevenirea condiționării și habituării exemplarelor de urs brun în România prin aplicarea unui management adecvat al resturilor menajere (elaborarea și implementarea unor măsuri de gestionare a deșeurilor la nivelul comunităților locale și instalarea unor sisteme de colectare resturi menajere, tip containere anti-urs, în zonele cu risc mare de conflicte);
- Creșterea gradului de educare, informare, comunicare și conștientizare cu privire la ecologia și managementul speciei urs brun;
- Promovarea măsurilor de conservare a speciei urs brun în principalelor situri NATURA 2000 în care specia este prezentă.

Odată cu finalizarea proiectului LIFE FOR BEAR, managementul speciei urs brun la nivel național beneficiază atât de instrumente tehnice (legislație adecvată modificată, ghiduri, norme, instrucțiuni, etc.), cât și de bunele practici acumulate în proiect, împreună cu echipamentele achiziționate. Toate aceste elemente vor ajuta la managementul speciei urs brun pentru următorii 5 ani, împreună cu beneficiile aduse de continuarea proiectului LIFE FOR BEAR prin proiectul POIM - Implementarea planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România, pentru perioada 2021-2023, de aceea unele din acțiunile (A2, A3, etc.) propuse în *"AFTER- LIFE"*, merg doar o anumită perioadă de timp (2-3 ani), pentru cât s-a identificat sursă de finanțare.

Principalele fonduri identificate pentru implementarea *Planului de conservare "AFTER- LIFE"* sunt:

- POIM-Fonduri structurale;

- PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității

- AFM – Finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică,

- Bugetul de stat conform ORDIN Nr. 1415/2021

-Fonduri proprii MMAP

-Fonduri proprii INCDS, PNB, RPLPK, OSR și FC

-Fonduri proprii gestionari fonduri cinegetice

Pentru ca aceste elemente caracteristice luate în calcul, să poată fi implementate, în tabelul nr.2 am realizat *Planul de conservare "AFTER- LIFE" pentru perioada 2022-2027*, ținând cont de previziunile actuale din punct de vedere, temporar, administrativ și financiar.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

Tabel nr. 2 Plan de conservare "AFTER- LIFE" pentru perioada 2022-2027

DENUMIREA ACȚIUNII PROIECT LIFE FOR BEAR	ACȚIUNE PROPUSĂ PLAN DE CONSERVARE „AFTER-LIFE"	INSTITUȚII RESPONSABILE	VALOARE ESTIMATIVĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE	SURSĂ POSIBILĂ DE FINANȚARE
0	1	2	3	4	
A. STUDII					
A.1 Analiza socio-economică a grupurilor de interese	Studiu de acceptanță a populației de urs brun în România	MMAP	50.000	2025-2027	POIM - Fonduri Structurale
A.2 Analiza conflictelor om-urs la nivel naţional şi la nivel local în zona de conflict Braşov - Valea Prahovei	-Analiza pagubelor și incidentelor om-urs (om rănit și/sau ucis de urs) pentru determinarea zonelor de management a conflictelor la nivel național. -Suport tehnic pentru elaborare acte normative justificate tehnic: Ordin de ministru, care stabilește nivelul maxim de intervenție și prevenție în cazul speciei urs brun (*Ursus arctos*)	MMAP INCDS MMAP	20.000 -	2022-2023 2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 4.1. Zonarea managementului speciei urs brun în România, obţinută în urma unui studiu ştiinţific la nivel naţional şi reglementată printr-un act normativ. Fonduri proprii MMAP

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

A.3 Analiza bonităţii habitatului ursului brun la nivel naţional prin prisma dezvoltării socio-economice din ultimul deceniu	- Determinarea efectivelor optime a populației de urs brun în România, la nivel de fonduri cinegetice în zonele neacoperite de proiectul LIFE FOR BEAR și validarea efectivelor optime din cadrul LIFE FOR BEAR în unele zone sensibile. - Cartarea zonelor de management ale speciei urs brun.	MMAP INCDS	20.000	2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 4.1. Zonarea managementului speciei urs brun în România, obţinută în urma unui studiu ştiinţific la nivel naţional şi reglementată printr-un act normativ
C. ACȚIUNI CONCRETE					
C.1 Revizuirea planului de acţiune pentru conservarea populaţiei de urs brun din România	Revizuirea planului de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România	MMAP	100.000	2023-2027 Activitate realizată la 5 ani	-POIM - Fonduri Structurale -PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității
C.2 Crearea şi funcţionarea unei echipe de specialişti acreditaţi pentru rezolvarea situaţiilor conflictuale dintre om şi urs	-Intervenția echipei formată din personalul proiectului LIFE FOR BEAR în zona Brașov – Valea Prahovei, în baza protocoalelor de colaborare încheiate cu primăriile din zonă. (sistem comunicare INCDS) -Intervenția echipelor pentru alungarea ursului din oraș, la nivel de Unități Administrative Teritoriale, formate în baza Ordonanței 81/2021 pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora.	INCDS, OSR, PNB, FC și KRT Primării, Gestionari de fonduri cinegetice, medici veterinari	20.000 În funcție de numărul de intervenții (aproximativ 100 euro/ intervenție)	2022-2027 De câte ori este nevoie 2022-2027	Fonduri proprii Bugetul de stat conform ORDIN Nr. 1415/2021

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, Fundația Carpați

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

C.3 Capturarea, relocarea şi monitorizarea exemplarelor de urs problemă la nivelul întregii arii a proiectului	- Intervenția echipelor pentru capturare și relocare, la nivel de Unități Administrative Teritoriale formate în baza Ordonanței 81/2021 pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora.	Primării, Gestionari de fonduri cinegetice, medici veterinari	În funcție de numărul de intervenții (aproximativ 300 euro/ intervenție)	2022-2027	Bugetul de stat conform ORDIN Nr. 1415/2021
	- Dotarea instituțiilor statului cu rol în managementul speciei urs brun cu echipamente specifice de capturare, tranchilizare și transport urși având la bază protocolul de intervenție realizat în proiectul LIFE FOR BEAR (20 de echipamente destinate Comisariatelor Județene ale Gărzilor de Mediu)	MMAP și INCDS	200.000	2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 5. Îmbunătățirea capacității instituționale a MMAP
	- Înființarea unui complex pentru îngrijirea, reabilitarea și protecția ursului brun și intervenția echipei formată din personalul INCDS, RPLP și KRT în zona Brașov – Valea Prahovei pentru capturare și relocare urși în complexul Timișul de Sus/Brașov, care se va construi în perioada 2022-2023	INCDS, OSR, KRT și alți gestionari de fonduri cinegetice	800.000	2022-2027	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 3. Înființarea unui complex pentru îngrijirea, reabilitarea și protecția ursului brun.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR, Fundația Carpați

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

C.4 Îmbunătăţirea ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului în vecinătatea zonelor de conflict	-Monitorizarea și întreținerea culturilor formate în zona de implementare a proiectului	KRT, OSR și FC	10.000	2022-2027 anual	Fonduri proprii
	-Îmbunătăţirea ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului prin înființarea unor culturi speciale la nivel național, având la bază ghidul realizat în această acțiune.	MMAP și INCDS	1.000.000	2023-2027	-POIM - Fonduri Structurale -PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității
	- Reglementarea unui mecanism de finanțare a proprietarilor de terenuri pentru înființarea unor culturi speciale pentru hrana urșilor, cu rol tampon	MMAP	1.000.000	2024-2027	-AFM – Fonduri pentru mediu -APIA – Plăți agricultură
C.5 Elaborarea unui set de măsuri cu aplicabilitate în amenajarea pădurii care să prevadă măsuri speciale de conducere a arboretelor favorabile ursului în zonele critice	-Implementarea setului de măsuri în 5 arii naturale protejate situri Natura 2000, cu densități diferite ale populației de urs brun.	FC	10.000	2022	-POIM – Carpasit/2020-2022 Activitatea de realizare a planurilor de management pentru 5 situri NATURA 2000
	-Implementarea seturilor de măsuri în noile amenajamente silvice care se vor realiza pentru pădurile de pe raza administrativă a KRT și OSR	KRT și OSR	2.000	2022-2027 anual	-Fonduri proprii
	-Includerea seturilor de măsuri în noile amenajamente silvice care vor fi realizate de departamentul de Amenajare a Pădurilor din cadrul INCDS, la nivel național, când se amenajează pădurile administrate de statul Român prin RNP Romsilva RA.	INCDS și RNP	20.000	2022-2027 de cate ori este nevoie	-Fonduri proprii

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR, Fundația Carpați

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

C.6 Transferul de bune practici a unor sisteme demonstrative de protecţie a stânelor, livezilor, culturilor agricole şi fermelor apicole, în vederea reducerii conflictelor om - urs	-Monitorizarea și întreținerea celor 20 de sisteme gard electric date în custodia localnicilor	INCDS și FC	5.000	2022-2027	Fonduri proprii
	-Instalarea a 1140 sisteme de protecție (garduri electrice) a animalelor domestice, a culturilor agricole și a bunurilor materiale, la nivel național în 560 de fonduri cinegetice cu efective de urs brun permanente	INCDS, MMAP și Gestionarii fondurilor cinegetice	2.000.000	2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 2. Achiziționarea și instalarea unor sisteme de protecție a animalelor domestice și a bunurilor materiale
	-Implementarea unui program de ajutor pentru instalarea de garduri electrice, de protecție împotriva animalelor sălbatice	MMAP	700.000	2022-2025	AFM – Finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică,
C.7 Dezvoltarea unei bazei de date a proiectului în sistem GIS ataşată planului de management revizuit al populaţiei de urs brun din România	-Baza de date va fi utilizată atât la mod general în managementul speciei urs brun în România, cât și în mod particular la implementarea unor proiecte și la scrierea unor proiecte care au ca obiectiv ursul în România.	INCDS și MMAP	100.000	2022-2027	-Fonduri proprii -POIM - Fonduri Structurale -PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității
	- Cartarea zonelor de management ale speciei urs brun la nivel național	INCDS și MMAP	30.000	2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 Activitatea 4.1. Zonarea managementului speciei urs brun în România, obținută în urma unui studiu științific la nivel naţional şi reglementată printr-un act normativ

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, Fundația Carpați

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

C.8 Îmbunătăţirea managementului deşeurilor menajere în zonele de conflict om urs din aria Braşov - Valea Prahovei	-Monitorizarea și mentenanța celor 75 sisteme bear-proof de tip I și a celor 10 pubele bear-proof de tip II instalate în zona de implementare a proiectului și date în custodia primăriilor, care vor fi utilizate în baza protocolului de colaborare încheiat cu acestea.	FC și INCDS	5.000	2022-2027	Fonduri proprii
	-Adaptarea managementului deșeurilor menajere din zona Brașov – Valea Prahovei, astfel încât să limiteze prezența ursilor în zonele intravilane	Primării și INCDS	10.000	2022-2027	Fonduri proprii
	-Prevenirea condiționării și habituării exemplarelor de urs brun în România prin: a) - Elaborarea și implementarea unor măsuri de gestionare a deșeurilor la nivelul comunităților locale (zone urbane, rurale sau turistice izolate) în potențialele zone de conflicte cu specia urs brun. b) Achiziționarea și instalarea unor sisteme de colectare resturi menajere, tip containere anti-urs, în zonele cu risc mare de conflicte, unde specia urs brun profită de managementul neadaptat al resturilor menajere.	INCDS, Autorități publice locale și MMAP	1.000.000	2023-2027	-POIM - Fonduri Structurale -PNNR 2021 – Pilonul I. Componenta C2 Păduri și protecția biodiversității

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

D. Monitorizarea impactului acţiunii proiectului					
D1/D2 Monitorizarea impactului acţiunii proiectului	-Monitorizarea impactului acțiunilor concrete din proiect asupra stării de conservarea a populației de urs brun din România, pe termen mediu	INCDS și FC	10.000	2022-2027	Fonduri proprii
E. Informare, conştientizare şi diseminarea rezultatelor					
E.1 Promovarea proiectului, a obiectivelor şi rezultatelor	Promovarea rezultatelor proiectului la toate întâlnirile/seminariile/conferințele/congresele la care participă membrii din echipa proiectului, care au ca și tematică specia urs brun și/sau managementul conflictelor om-faună. Distribuirea Raportului Layman pentru publicul larg în format electronic prin diferite medii on-line, de interes pentru specia urs brun	INCDS, MMAP, KRT, PNB, OSR și FC INCDS, MMAP, KRT, PNB, OSR și FC	20.000 -	2022-2027 2022-2027	-Diferite surse de finanțare: fonduri proprii, proiecte de cercetare/management în biodiversitate derulate de parteneri Resurse proprii
E.2 Website și forum de discuții	Asigurarea funcționării și mentenanța website-ului proiectului www.lifeforbear.ro și a paginii www.facebook.com/lifeforbear, precum și completarea acestora periodic, cu informații noi despre conservarea și managementul speciei urs brun în România	INCDS și FC	5.000	2022-2027	-Fonduri proprii
E.3 Realizarea şi instalarea de panouri informative	Monitorizarea și mentenanța panourilor informative instalate în cadrul proiectului	INCDS și FC	5.000	2022-2027	-Fonduri proprii

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

E.4 Campanie de conștientizare pentru promovarea acţiunilor de conservare a ursului brun şi a metodelor de reducere a conflictelor	-Creșterea gradului de educare, informare, comunicare și conștientizare cu privire la ecologia și managementul speciei urs brun	INCDS și MMAP	300.000	2022-2023	POIM – IPA Urs/2021-2023 A.6. Organizarea unei campanii de informare și conștientizarea a publicului larg cu privire la conservarea populaţiei de urs brun
E.5 Campanie de conştientizare pentru promovarea SCI-urilor şi a beneficiilor socio-economice	-Campanie de conștientizare pentru promovarea principalelor situri NATURA 2000 din zona de implementare a proiectului	FC	10.000	2022	POIM – Carpasit/2020-2022 Campanie de conștientizare pentru pentru siturile de importanță comunitară ROSCI 0042 Codru Moma, ROSCI 0055 Dealul Cetății Lempeș - Mlaștina Hărman, ROSCI 0170 Pădurea și mlaștinile eutrofe de la Prejmer, ROSCI 0195 Piatra Mare și ROSCI 0207 Postăvarul”

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS

Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura

7. Concluzii

Populația de urs brun din România se află într-o stare de conservare favorabilă.

Implementarea proiectului LIFE FOR BEAR a contribuit la menținerea stării de conservare favorabile, atât pe termen scurt, cât și mediu, prin facilitarea implementării măsurilor (atât legislative cât și practice/concrete) generate de proiect.

Pentru restul Europei, România reprezintă o sursă de biodiversitate, fapt ce implică și o mare responsabilitate în conservarea și transmiterea acestei bogății naturale din generație în generație. În aceste condiții, s-au conturat mai multe inițiative care au ca scop conservarea biodiversității în regiunea carpato-danubiană. România implementează strategii naționale în diverse sectoare (transport, turism, biodiversitate, silvicultură, agricultură etc.) care vizează dezvoltarea acestor sectoare în concordantă cu standardele Uniunii Europene. În toată lumea, acest proces de dezvoltare a avut un anumit impact negativ asupra naturii. Tocmai de aceea proiectul LIFE FOR BEAR a avut rolul de-a armoniza interesele și de a ajunge la o coexistență a ursului cu factorul antropic prin realizarea și aprobarea *Planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România.*

Susținând procesul de dezvoltare socio-economică, trebuie să ne unim eforturile pentru a reduce la minim efectele negative pe care acest proces le poate avea în plan ecologic general și în alterarea stării de conservare pentru populația de urs brun din România. Apreciind impactul pe care îl poate avea asupra biodiversității și implementând metode de conservare ecologică și sustenabilă, noi, prin implementarea planului de conservare "AFTER- LIFE" putem să contribuim la o mai bună planificare a diferitelor strategii sectoriale, astfel încât starea de conservare a speciei urs brun în România să se mențină favorabilă.

Echipa proiectului LIFE FOR BEAR, încă din timpul implementării proiectului, a avut o viziune pe termen mediu și lung pentru conservarea populației de urs brun în România, astfel că a asigurat continuitatea principalelor acțiuni concrete, atât prin "Implementarea planului național de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România", proiect finanțat de Ministerul Fondurilor Europene - Fonduri Structurale POIM, cât și prin asigurarea cadrului legal (Ordonanța 81/2021) pentru intervenții în situații conflictuale a om-urs.

Toți partenerii din proiectul LIFE FOR BEAR sunt implicați (atât prin atribuțiile recurente de serviciu, cât și prin diferite proiecte), în continuare în diferite acțiuni ce țin de cercetarea (INCDS), conservarea (PNB și FC), gestionarea (KRT și OSR) și managementul (MMAP) speciei urs brun în România, astfel încât acțiunile propuse în acest plan nu creează probleme în implementarea lui.

Considerăm că Plan de conservare "AFTER- LIFE" pentru perioada 2022-2027, este un plan fezabil atât din punct de vedere conservativ cât și socio-economic.

Data: 28.02.2022 **Întocmit**

Ramon JURJ – Manager proiect

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Beneficiar coordonator: ICAS Beneficiari asociați: MINISTERUL MEDIULUI APELOR ȘI PĂDURILOR

Proiect finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE + Natura